

Stan sanitarno – epidemiologiczny powiatu giżyckiego w 2013 roku

Jak co roku przedstawiamy Państwu raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu giżyckiego . Opisujemy w nim działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej naszego regionu w roku 2013, który był dla nas kolejnym bardzo pracowitym.

W minionym roku przeprowadziliśmy w naszym powiecie: 2260 kontroli sanitarnych (w 2011 roku - 2115, w 2012 roku - 2891) w 1523 obiektach, 121 kontroli i wizji lokalnych w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego i 4 wizytacje w ramach promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej oraz 156 dochodzeń epidemiologicznych dotyczących opracowań chorób zakaźnych. Dokonaliśmy 810 badań, pobraliśmy do badań laboratoryjnych 405 próbek. Wydaliśmy 1034 decyzji (w tym: 549 merytorycznych), 69 postanowień oraz 14 tytułów wykonawczych. Za zaniedbania sanitarno – higieniczne nałożyliśmy 20 mandatów karnych na kwotę 2380 zł.

Problemem naszego powiatu, z uwagi na endemiczne występowanie zakażonych kleszczy, jest bardzo wysoki współczynnik zapadalności (liczba zachorowań / 100 tys. mieszkańców) na kleszczowe zapalenie mózgu KZM (12– krotnie! wyższy niż w kraju i prawie 2 – krotnie wyższy niż w województwie) oraz na boreliozę (ponad dwukrotnie wyższy niż w kraju i 1,5 krotnie wyższy niż w województwie). W ubiegłym roku wyjątkowo wzrosła również ilość zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej spowodowanych ukąszeniem przez kleszcze.

W ogólnej ocenie stan sanitarno – epidemiologiczny naszego powiatu w 2013 roku był dobry. Systematycznie poprawia się sytuacja w zakładach pracy, placówkach służby zdrowia, szkołach, obiektach turystycznych, placówkach handlowo – usługowych.

Higiena Komunalna – warunki zdrowotne środowiska

Ustawa z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej stanowi, że do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące m.in. higieny środowiska, a zwłaszcza wody do spożycia, czystości powietrza atmosferycznego, gleby, wód i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach. Powyższe zadania realizują pracownicy pionu higieny komunalnej, czuwając nad bezpieczeństwem sanitarnym ludności poprzez sprawowanie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej i urządzeniami wodnymi.

Działalność kontrolna w obiektach nadzorowanych

W 2013 roku pod nadzorem pionu higieny komunalnej znajdowało się 239 obiektów w tym: 221 obiektów użyteczności publicznej, wśród nich m.in. domy pomocy społecznej, obiekty świadczące usługi noclegowe (hotele, motele, pensjonaty, kempingi, schroniska, ośrodki wypoczynkowe), obiekty świadczące usługi w zakresie pielęgnacji ciała (zakłady kosmetyczne i fryzjerskie, solaria, gabinety odnowy biologicznej, salony tatuażu), baseny, ustępy publiczne, dworce, przystanie jednostek pływających, cmentarze , 17 urządzeń wodnych, 1 kąpielisko.

Przeprowadzane kontrole, obejmujące swoim zakresem przestrzeganie przepisów dotyczących utrzymania należytego stanu sanitarno- higienicznego w obiektach, w większości przypadków nie wykazały zaniedbań sanitarno-porządkowych. Spośród skontrolowanych w ciągu 2013 roku 239 obiektów (100 %) niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny stwierdzono w 11 (7 obiektów użyteczności publicznej i 4 Stacje Uzdatniania Wody) , co stanowiło 4,6 % ogółu skontrolowanych (w 2012 roku skontrolowano 236 obiektów, niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny stwierdzono w 9: 7 obiektów użyteczności publicznej i 2 Stacje Uzdatniania Wody, co stanowiło 3,81 % ogółu skontrolowanych).

Przeprowadzono 407 kontroli sanitarnych, wydano 88 decyzji administracyjnych, 31 decyzji płatniczych, pobrano 269 prób (m.in. próby wody do spożycia, wody z kąpieliska, wody z basenu).

Baza noclegowa

Hotele, pensjonaty i motele oraz ośrodki wypoczynkowe stanowią bazę noclegową naszego powiatu. Pod nadzorem pionu higieny komunalnej w 2013 r. było 9 hoteli, 1 motel, 12 pensjonatów, 59 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie. Podstawowymi elementami uwzględnianymi przy ocenie stanu sanitarnego placówek świadczących usługi hotelarskie były: gospodarka wodno-ściekowa i postępowanie z odpadami komunalnymi, sprawność wentylacji pomieszczeń, stan sanitarno-techniczny obiektu (m.in. pokoi noclegowych, sanitariatów i ciągów komunikacyjnych), postępowanie z bielizną oraz przestrzeganie zasad higieny przez personel.

Standard kontrolowanych obiektów systematycznie się poprawia. Niewłaściwy stan sanitarno-techniczny stwierdzono zaledwie w dwóch z nich.

Bezpieczeństwo osób podróżujących – dworce

W ewidencji Inspekcji znajduje się 1 dworzec PKP, 4 przystanki PKP, 1 przystanek PKS. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Ustępy publiczne ogólnodostępne

W 2013 roku kontynuowano kontrole stanu sanitarno-technicznego ustępów publicznych i ogólnodostępnych. W dalszym ciągu istotnym problemem jest dostępność toalet dla turystów, szczególnie w miejscowościach najliczniej odwiedzanych w okresie letnim. Na terenie powiatu znajduje się 7 ustępów publicznych, wszystkie skontrolowano, w 1 ustępie publicznym stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny (prowadzone jest postępowanie administracyjne), pozostałe oceniono jako dobre.

Obiekty rekreacji wodnej

W związku z wejściem w życie ustawy z 4 marca 2010 r. o zmianie ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2010 r. Nr 44, poz. 253), wprowadzającej istotne zmiany dotyczące zarządzania jakością wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpeli, nadzoru nad jakością wody oraz nakładającej nowe obowiązki na organizatorów kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpeli, wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz organy państwowej inspekcji sanitarnej, w sezonie kąpielowym od 2011 roku nastąpiły istotne zmiany w ewidencji nadzorowanych kąpielisk. Dotychczas każde kąpielisko wykorzystywane przez ludzi do kąpeli było objęte nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a jakość wody była systematycznie kontrolowana i oceniana przez pracowników PIS. Zgodnie z nowymi przepisami, od 1 stycznia 2011 r. zarówno kąpieliska, jak i miejsca wykorzystywane do kąpeli muszą mieć swojego organizatora, który podejmie się przygotowania takiego miejsca oraz na którym będzie spoczywał obowiązek badania wody.

W 2013 roku uchwałą rady miasta na terenie powiatu giżyckiego zostało wyznaczone 1 kąpielisko: Giżycko-Plaża nad jeziorem Niegocin. Ponadto w sezonie 2013 zbadano wodę na zlecenie organizatorów z 20 miejsc wykorzystywanych do kąpeli.

Zarówno kąpieliska, jak i miejsca wykorzystywane do kąpeli muszą być właściwie oznakowane przez ich organizatora i tylko w przypadku tych miejsc osoby korzystające z kąpeli mają pewność, że woda w nich jest systematycznie badana i nie stanowi zagrożenia zdrowotnego. W sezonie letnim 2013 roku nie wprowadzono zakazu kąpeli w kąpielisku i miejscach wykorzystywanych do kąpeli.

Jednak podczas sezonu kąpielowego mogą wystąpić masowe zakwity sinic. Podczas zakwitu sinic niebezpieczeństwo dla zdrowia osób korzystających z kąpeli stanowią produkowane przez nie toksyny. U osób wrażliwych w wyniku kontaktu z toksynami mogą wystąpić podrażnienia i zmiany skórne, np. rumień, wysypka grudkowata, pokrzywka, świąd skóry, zapalenia spojówek. W takim przypadku

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku wprowadza tymczasowy zakaz kąpiei. W 2013 roku nie obserwowano takich zmian w kąpielisku i w miejscach wykorzystywanych do kąpiei na terenie naszego powiatu.

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w trakcie sezonu kąpielowego wydaje komunikaty informujące o jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpiei. Komunikaty są zamieszczane na stronie internetowej WSSE w Olsztynie. Dokładne informacje na temat przydatności wody w poszczególnych kąpieliskach na terenie powiatu i województwa można uzyskać we właściwych terenowo Powiatowych Stacjach Sanitarno- Epidemiologicznych oraz z serwisu kąpieliskowego aktualizowanego w każdą środę, znajdującego się na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego pod adresem: <http://www.gis.gov.pl>

W powiecie giżyckim w roku 2013 roku znajdowało się 5 basenów kąpielowych krytych. Liczba nadzorowanych obiektów systematycznie wzrasta. Nadzór sanitarny nad basenami kąpielowymi dotyczy zarówno oceny stanu technicznego obiektu, jak i jakości wody, którą oceniono jako dobrą. W przypadku stwierdzenia obecności bakterii chorobotwórczych w wodzie do kąpiei, państwowy powiatowy inspektor sanitarny obiguje właścicieli basenów do przeprowadzenia działań mających na celu poprawę jakości wody.

W 2013 roku badano również wodę z basenów w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* – skontrolowane obiekty uzyskały ujemny wynik badania wody (bez wzrostu bakterii z rodzaju *Legionella*). Bakterie z rodzaju *Legionella* są czynnikiem etiologicznym legionelozy, czyli choroby zakaźnej układu oddechowego. Bakterie te znakomicie rozwijają się w naturalnych i sztucznych zbiornikach wodnych, urządzeniach klimatyzacyjnych, nawilżających oraz wszelkich urządzeniach rozpylających wodę. Do zakażenia dochodzi na skutek wdychania aerozolu powietrzno-wodnego zawierającego pałeczki *Legionella sp.*

Monitoring jakości wody do spożycia

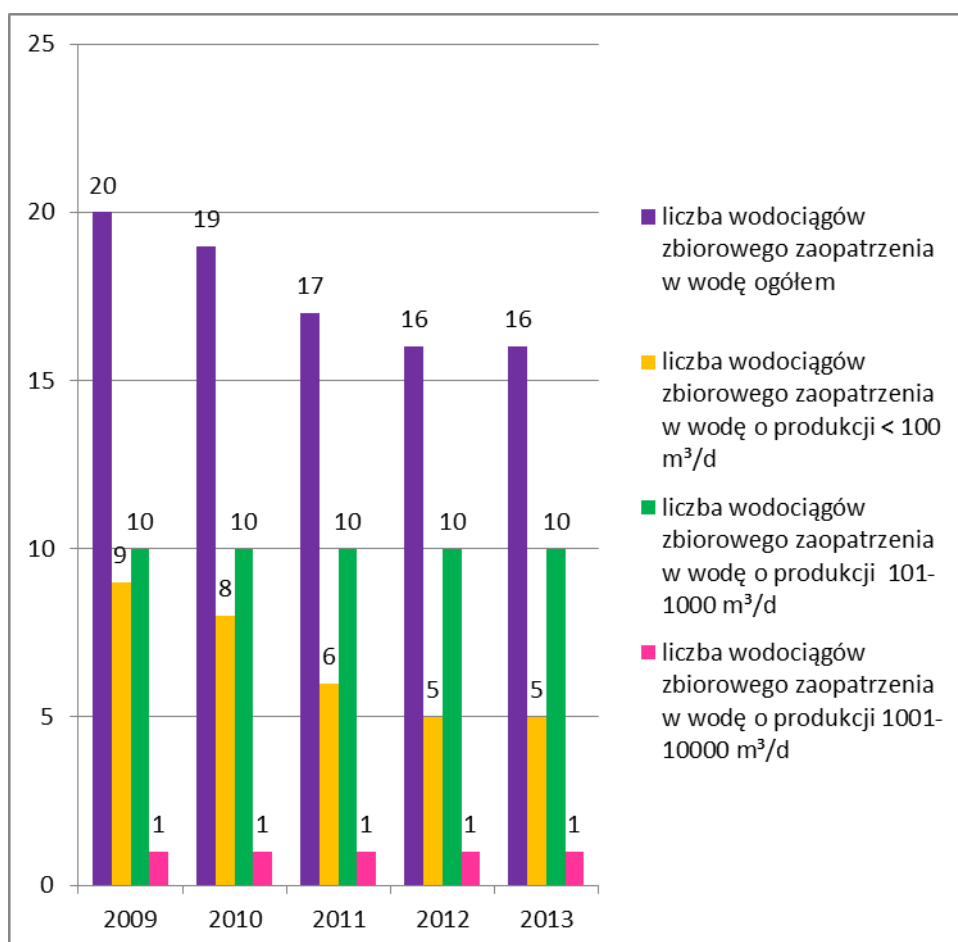
Podstawę zaopatrzenia w wodę do spożycia na terenie powiatu stanowią wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oparte na wodach podziemnych, które pierwotnie nie są zanieczyszczone bakteriologicznie i nie wymagają stałej dezynfekcji wody. Chlorowanie stosuje się tylko w sytuacjach awaryjnych, w razie wtórnego zanieczyszczenia bakteriologicznego i profilaktycznie – po przeprowadzanych remontach i modernizacjach na ujęciach i sieciach wodociągowych. Cechą charakterystyczną wód podziemnych jest wysoka zawartość żelaza, manganu i jonu amonowego oraz związana z tym podwyższona mętność. W 2013 roku wodę do spożycia 55960 mieszkańcom naszego powiatu dostarczało 16 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę – zgodnie z ustawą z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U z 2006 r. Nr 123, poz. 858, z późn. zm). Liczba wszystkich urządzeń wodnych do zaopatrywania w wodę w 2013 przedstawiała się następująco:

- wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę:
 - a) o wydajności <100 m³/d – 5

b) o wydajności 101-1000 m³/d – 10

c) o wydajności 1001-10000 m³/d – 1

- inne podmioty zaopatrzące w wodę do spożycia – 1

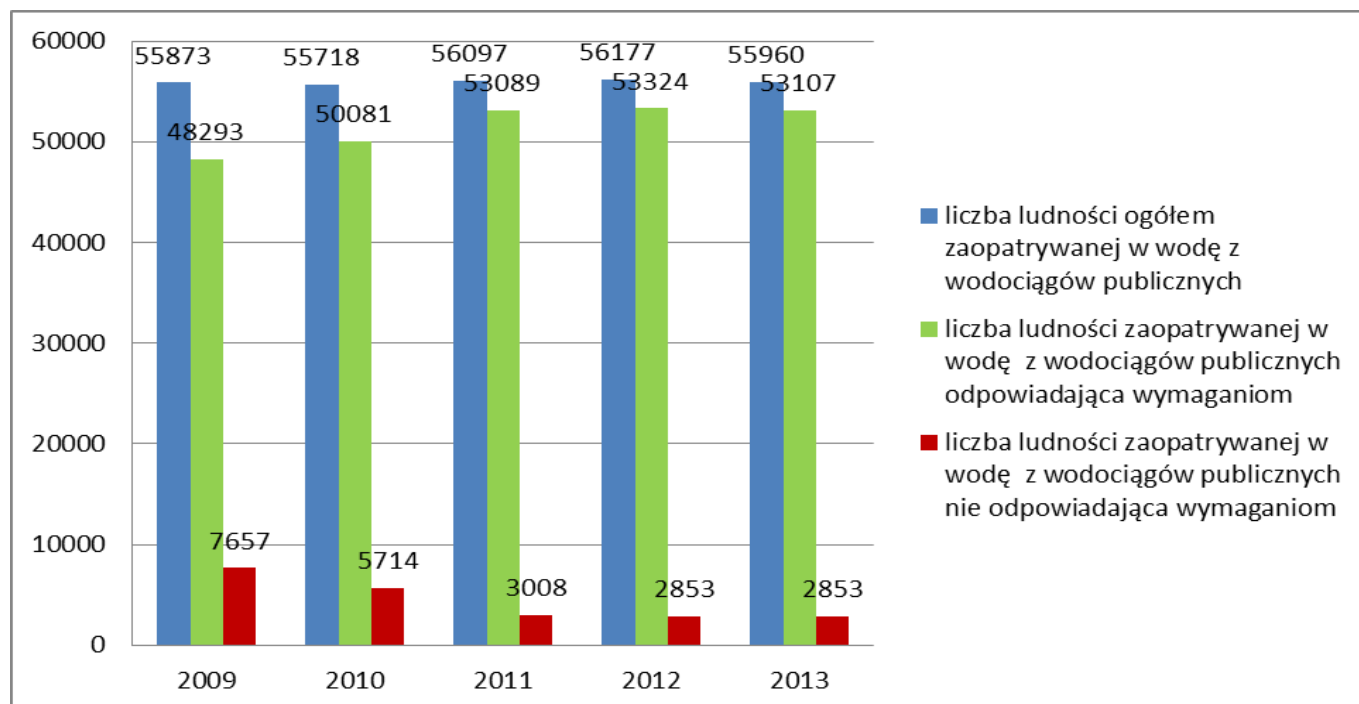

W 2013 roku liczba wodociągów w stosunku do 2012 roku nie zmieniła się – 16 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia. Około 98,1 % mieszkańców powiatu giżyckiego korzysta z wody wodociągowej, pozostali są zaopatrywani w wodę z ujęć prywatnych:

Gmina	Liczba ludności	Liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Liczba ludności zaopatrywanej z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Stopień zwodociągowania terenu w %
miasto Giżycko	29107	1	29107	100,00
miasto i gmina Ryn	5934	1	5905	99,51
gmina Giżycko	8256	4	7941	96,18
gmina Kruklanki	3207	2	3190	99,47
gmina Miłki	3890	2	3567	91,70
gmina Wydminy	6657	6	6250	93,89
razem	57051	16	55960	98,09

Wodę dobrej jakości produkuje 14 wodociągów, a 2 wodociągi dostarczają wodę o kwestionowanych parametrach: 1 - wodociąg w gminie Wydminy (wodociąg publiczny Ranty), gdzie stwierdzono ponadnormatywną mętność oraz zawartość żelaza oraz 1 - wodociąg w gminie Miłki (wodociąg publiczny Miłki), gdzie stwierdzono ponadnormatywną zawartość manganu w Stacji Uzdatniania Wody (jakość wody na sieci dobra). W stosunku do tych wodociągów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku prowadzi postępowanie administracyjne. O niewłaściwej jakości wody decydują w głównej mierze podwyższone wartości żelaza i manganu, które świadczą o niewłaściwie prowadzonym procesie uzdatniania wody. Parametry te nie mają bezpośredniego wpływu na zdrowie ludzi, jednak budzą duże zastrzeżenia konsumentów ze względu na niepożądane zmiany cech organoleptycznych wody.

Podsumowując, około 95% osób korzystających z wody wodociągowej było zaopatrywanych w wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia. z 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.)

Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Państwowa Inspekcja Sanitarna w powiecie giżyckim w 2013 roku obejmowała nadzorem 767 obiektów żywnościowo-żywnościowych, kontrolując w nich przestrzeganie przepisów określających wymagania sanitarno-higieniczne niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa żywności podczas produkcji, magazynowania, transportu i obrotu środkami spożywczymi, materiałami i wyrobami kontaktującymi się z żywnością oraz jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

W skontrolowanych 636 obiektach (co stanowi 82,9% wszystkich obiektów będących pod nadzorem PPIS) przeprowadzono 1131 (w 2012 roku –1668) kontroli sanitarnych, w tym 116 interwencyjnych (w 2012 roku - 551). W wyniku stwierdzenia naruszeń sanitarno – higienicznych w kontrolowanych obiektach nałożono 20 mandatów karnych na kwotę 2380 zł oraz wydano 189 decyzji administracyjnych.

Szczególnym nadzorem obejmowano zakłady, które w latach poprzednich wykazywały zły stan sanitarny oraz te, które produkują wyroby stwarzające największe zagrożenie o dużym znaczeniu populacyjnym, tzn. ciastkarnie, zakłady garmażeryjne i zakłady żywieniowe.

Wśród zagadnień tematycznych realizowanych w 2013 roku dużo uwagi poświęcono m.in.:

- ocenie stanu sanitarnego obiektów zlokalizowanych na trasach i w miejscowościach turystycznych oraz jakości zdrowotnej żywności i żywienia w tych obiektach
- nadzorowi nad sposobem i poprawnością zagospodarowania niesprzedanego towaru: mięsa i jego przetworów w zakładach obrotu oraz pieczywa i wyrobów ciastkarskich w zakładach produkcji i obrotu
- nadzorowi nad stołówkami w szkołach podstawowych, w których dokonywano oceny jakości żywienia

Zakłady żywności i żywienia

Ocena stanu sanitarnego zakładów przeprowadzana jest na podstawie obowiązujących w kraju jednolitych kryteriów, tzw. arkuszy oceny stanu sanitarnego dla sześciu grup obiektów żywnościowo-żywnościowych - wszystkie oceniono jako zgodne z wymaganiami.

Do najistotniejszych nieprawidłowości odnotowywanych w zakładach sektora spożywczego skontrolowanych w 2013 roku należały:

- niewłaściwy stan techniczno-sanitarny obiektów (ściany, sufity, posadzki)
- zniszczony, zużyty sprzęt produkcyjny, urządzenia
- niekompletna dokumentacja w zakresie Dobrych Praktyk Higienicznych (GHP) oraz Dobrych Praktyk Produkcyjnych (GMP) i brak bieżących zapisów z tego zakresu

Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz badań sanitarnych

W powiecie giżyckim od 2004 roku realizowany jest *Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu* tworzony na podstawie *Krajowego planu poboru próbek* na dany rok, wskazujący liczbę i kierunki badań próbek żywności w zależności od liczby mieszkańców oraz liczby funkcjonujących obiektów produkcji żywności w powiecie. Niezależnie od ustalonego planu pobierano również próbki w przypadku wystąpienia podejrzenia niewłaściwej jakości żywności wprowadzanej do obrotu.

W 2013 roku zbadano ogółem 136 próbek, w tym:

- 132 próbki żywności (krajowe i z importu) oraz
- 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (1 krajowa, 3 z importu)

Badano między innymi:

- mleko i przetwory mleczarskie – 33 próbki (w tym lody - 11)
- wyroby cukiernicze i ciastkarskie – 21 próbek
- wyroby garmażeryjne i kulinarne – 4 próbki
- mięso, podroby i produkty mięsne – 15 próbek
- drób, podroby i produkty drobiarskie – 5 próbek
- środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego – 13 próbek
- zioła i przyprawy – 5 próbek

Ocenę jakości zdrowotnej środków spożywczych przeprowadzono na podstawie badań laboratoryjnych próbek żywności należących do 22 grup asortymentowych, zarówno produkcji krajowej, jak i z importu, tzn. pochodzących z innych krajów UE oraz z krajów trzecich. Zakres badań obejmował wiele parametrów dotyczących zanieczyszczeń mikrobiologicznych, biologicznych i fizycznych, parametrów fizykochemicznych, cech organoleptycznych i znakowania.

W 2013 roku *zdyskwalifikowano 1 próbkę*, w której stwierdzono zanieczyszczenie produktu (sucharki) olejem mineralnym. Pozostałe wyniki badań próbek żywności były prawidłowe, zgodne z aktualnymi przepisami prawa żywnościowego.

W odniesieniu do żywności zagrażającej zdrowiu konsumentów podejmowano działania w ramach europejskiego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF).

W 2013 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku za pośrednictwem Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie oraz Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych (w Ełku, Piszcu i Olsztynie) otrzymał 23 powiadomienia, celem

podjęcia właściwych działań. Wśród otrzymanych 23 powiadomień 18 stanowiły powiadomienia alarmowe wymagające szybkiego wycofania produktów z obrotu, 4 - informacyjne, 1 – NEWS.

W 14 przypadkach powiadomienia dotyczyły żywności, a w 4 - materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Powiadomienia alarmowe dotyczyły m.in.:

- obecności pleśni w napoju niegazowanym
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A w mące żytniej
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu cyny w gruszkach w lekkim syropie
- obecności ciał obcych (cząsteczki metaliczne) w kaszy gryczanej
- przekroczenia dopuszczalnego limitu ołowiu i kadmu w szklankach z uchwytem, kieliszkach

Powiadomienia w ramach systemu RASFF w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (szklanki, kieliszki) dotyczyły produktów importowanych z krajów spoza Unii Europejskiej.

W celu wyeliminowania zagrożeń zgłoszonych w ramach Systemu RASFF Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku przeprowadził 92 kontrole w 63 obiektach obrotu. W toku przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono w obrocie produktów/wyrobów ujętych w powiadomieniach alarmowych.

Jakość żywienia w wybranych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego

Jakość żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego oceniono metodą oceny „teoretycznej” (jadłospisy, racje pokarmowe, składniki pokarmowe).

W 2013 roku badaniami objęto 34 zakłady (stołówki szkolne, przedszkolne oraz kolonijne), oceniono w nich jadłospisy dekadowe. W badanych jadłospisach dokonano 3 analiz ilościowych wartości odżywczej i energetycznej racji pokarmowych oraz dokonano 34 analiz jakościowych.

Oceniane *jadłospisy dekadowe* opracowane były zgodnie z zasadami racjonalnego żywienia dzieci i młodzieży. W każdym posiłku obiadowym wystąpiły produkty dostarczające pełnowartościowego białka zwierzęcego, m.in. mięso, ryby, drób. Uwzględniono potrawy z wykorzystaniem roślin strączkowych. Zastosowano różne techniki przyrządzania potraw. Do posiłków podawane były napoje lub desery. Posiłki uatrakcyjniane były poprzez surowe dodatki owocowe.

W 2013 roku w wyniku przeprowadzonej *oceny „teoretycznej”* posiłków obiadowych w dwóch stołówkach szkolnych (SP Nr 6 i SP Nr 7) stwierdzono, iż planowane żywienie w pełni pokrywa zapotrzebowanie żywionych na energię, witaminę C, żelazo oraz białko, natomiast w nadmiarze zapotrzebowanie na tłuszcz (107% -118% realizacji średniego zapotrzebowania). Stwierdzono zbyt małą podaż wapnia - 11,6 % (zaleca się 15% całodziennego zapotrzebowania). W ocenianych jadłospisach dekadowych stwierdzono zawyżone spożycie sodu w ilości 1,74 g – w stołówce szklonej Szkoły Podstawowej Nr 7 (przekroczenie wyniosło 0,24 g) oraz 2,58 g w stołówce szklonej Szkoły Podstawowej Nr 6 (przekroczenie wyniosło 1,08 g). W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku wystosował pisma do dyrektorów szkół w sprawie podjęcia działań naprawczych, mających na celu poprawę sposobu jakości żywienia.

W Szkole Podstawowej Nr 6 dokonano ponownej oceny teoretycznej jakości żywienia. Badania wykazały, iż ilość sodu w przygotowywanych posiłkach zmniejszyła się do poziomu wystarczającego (ujętego w normie) i wynosiła 0,4 g w posiłku obiadowym.

W minionym roku w Przedszkolu Nr 1 i Nr 4 w Giżycku przeprowadzono dodatkowe kontrole w zakresie analizy zużycia soli białej dodawanej bezpośrednio do przygotowywanych posiłków (brano pod uwagę I i II śniadanie oraz obiad, czyli 65% dziennego zapotrzebowania). W Przedszkolu Nr 1 spożycie soli wynosiło 3,25 g w przeliczeniu na jedną osobę, w Przedszkolu Nr 4 spożycie soli wynosiło 1,6 g w przeliczeniu na jedną osobę. Powyższe wartości mieszczą się w granicach normy (do 5 g dziennie).

W związku z tym, że aktualnie *nie istnieją przepisy prawne narzucające stosowanie zasad racjonalnego żywienia oraz norm żywienia i modelowych racji pokarmowych*, pracownicy Sekcji Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku, osobom odpowiedzialnym za jakość żywienia, w przypadku jadłospisów wymagających korekty, wydawali zalecenia mające na celu poprawę sposobu jakości żywienia, udzielali instruktażu oraz zobowiązywali do podjęcia działań naprawczych. Ponadto w 2013 roku pracownicy HŻŻiPU we współpracy z pionem promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej przeprowadzili dwa szkolenia nt. zasad racjonalnego żywienia dzieci i młodzieży, układania jadłospisów i przygotowywania posiłków w szkołach oraz racjonalnego żywienia dzieci i młodzieży oraz roli szkoły w procesie kształtowania właściwych nawyków żywieniowych uczniów. Przeszkolono łącznie 19 osób odpowiedzialnych za układanie jadłospisów w szkołach.

Aktualne normy żywienia nie stanowią dokumentu o charakterze obligatoryjnym, ani też nie są przedmiotem żadnego aktu prawnego. Są one natomiast praktyczną podstawą do realizacji racjonalnego żywienia. Zestawienie składników odżywczych nie służy do wdrożenia postępowania administracyjnego, ale może wytyczać kierunki działań w celu monitorowania postępów w zakresie poprawy żywienia.

Nadzór nad żywnością prozdrowotną

W roku 2013 w obiektach znajdujących się pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu żywności prozdrowotnej (suplementów diety, środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego i żywności wzbogacanej), przeprowadzono 12 kontroli, podczas których sprawdzano warunki sprzedaży oraz oceniano znakowanie.

Ocenę bezpieczeństwa suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego przeprowadzono na podstawie badań laboratoryjnych wykonanych zgodnie z *Planem poboru próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS na 2013 r.* Pobrano do badań ogółem 19 próbek środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, żywności wzbogacanej oraz suplementów diety, w kierunku: zanieczyszczeń mikrobiologicznych, parametrów chemicznych, zawartości substancji dodatkowych, znakowania. Wyniki badań próbek żywności prozdrowotnej były prawidłowe, zgodne z aktualnymi przepisami prawa żywnościowego.

Środowisko pracy

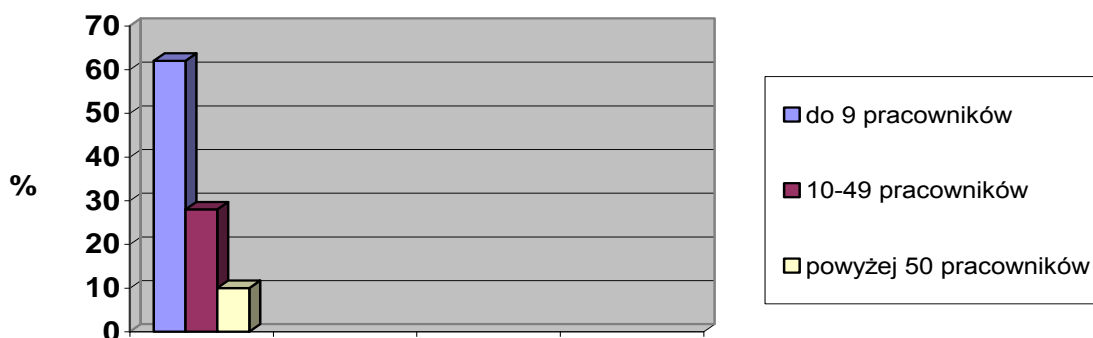
Higiena Pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawuje nadzór nad warunkami pracy polegający między innymi na ich ocenie, identyfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy, wykonywaniu pomiarów, badań stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz podejmowaniu działań mających na celu minimalizację niekorzystnego wpływu wymienionych czynników na zdrowie pracujących.

Tak jak w latach ubiegłych, bieżący nadzór nad środowiskiem pracy w 2013 roku związany był z egzekwowaniem od pracodawców obowiązków wynikających z krajowych i wspólnotowych aktów prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym głównie: kodeksu pracy, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, rozporządzeń Ministra Zdrowia w sprawie czynników rakotwórczych oraz szkodliwych czynników biologicznych, rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 REACH, rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP), ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach i ustawy o produktach biobójczych.

Pion higieny pracy sprawuje nadzór nad 212 zakładami pracy naszego powiatu, w których zatrudnionych jest 3875 osób. Struktura zakładów, uwzględniająca wielkość zatrudnienia, od lat utrzymuje się na tym samym poziomie.

Procentowa struktura zatrudnienia w zakładach pracy w powiecie giżyckim w 2013 roku

Zdecydowana większość zakładów objętych nadzorem PPIS w Giżycku (132 zakłady) to firmy małe zatrudniające do 9 pracowników, 60 firm zatrudnia od 10 do 49, 20 zakładów -powyżej 50 pracowników, w tym 2 największe powyżej 250 osób to: Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska i „ES-SYSTEM” Wilkasy.

Główne branże w powiecie giżyckim objęte nadzorem higieny pracy to: przemysł rolno-spożywczy (zakłady produkcyjne – mieszalnie pasz, mleczarstwo, piekarnictwo, przemysł mięsny), drzewno-meblarski (tartaki, zakłady stolarskie), produkcja sprzętu oświetleniowego, wyrobów metalowych (piece co, maszyny rolnicze, sita, siatka ogrodzeniowa, konstrukcje i części metalowe) i z tworzyw sztucznych (okna, łodzie, kajaki), a wśród zakładów usługowych - warsztaty z branży samochodowej.

W 2013 roku przeprowadzono 117 kontroli w 76 zakładach, naruszenie wymogów higieniczno - zdrowotnych stwierdzono w 46% skontrolowanych zakładów.

W związku z powyższym wydano 26 decyzji administracyjnych zawierających 79 nakazów / obowiązków dotyczących w szczególności:

- badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy – 15
- wymaganej dokumentacji (zaświadczenia, lekarskie, zaświadczenia ze szkoleń, karty oceny narażenia zawodowego, różnego typu rejestry) - 26
- zły stan zaplecza higieniczno- sanitarnego oraz pomieszczeń pracy – 38

W latach 2012-2013 szczegółową kontrolą objęto *warsztaty samochodowe*. Podjęte działania przyczyniły się znacznie do poprawy warunków pracy osób zatrudnionych w tej branży. Zapoznano się z lokalizacją i zakresem działalności poszczególnych warsztatów. Z 25 nowych warsztatów - 15 prowadzonych jest samodzielnie przez właścicieli, w 10 zatrudnieni są pracownicy i uczniowie – ujęto je w ewidencji i objęto nadzorem. Łącznie w 18 warsztatach przeprowadzono 48 kontroli, wydano 14 decyzji administracyjnych zawierających 34 nakazy. Do końca 2013 roku wyegzekwowano 12 decyzji.

Ocena środowiska pracy i narażenia zawodowego

W wyniku przeprowadzonych w 2013 roku badań i pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przekroczenia normatywów higienicznych określających bezpieczne dla zdrowia warunki pracy, stwierdzono w 4 zakładach. W latach 2011-2013 we wszystkich czterech zakładach prowadzone były postępowania na obniżenie przekroczeń wartości normatywnych hałasu i drgań mechanicznych. Postępowania zakończono w 3 zakładach (wartości NDN obniżono do możliwie najniższego poziomu stosując liczne usprawnienia i zmiany organizacyjno-techniczne, zlikwidowano stanowisko z przekroczeniami poprzez montaż nowszej maszyny, która eliminuje konieczność obecności pracownika, przeniesiono maszyny z hal do innych pomieszczeń, w których nie przebywają pracownicy). Pomimo, iż wymienione firmy wdrożyły najnowsze rozwiązania techniczne i organizacyjne, specyfika branż utrudnia, a często uniemożliwia pracodawcy obniżenie natężenia hałasu do wartości określonych w przepisach.

W powiecie giżyckim przekroczenia normatywów higienicznych dotyczą przede wszystkim hałasu, w narażeniu pracuje 109 osób, co stanowi 2,8% ogółu zatrudnionych.

Czynniki rakotwórcze

W ewidencji PSSE w Giżycku znajdują się 4 zakłady, w których pracownicy narażeni są bądź mają kontakt z czynnikami rakotwórczymi. W 2013 roku przeprowadzono kontrolę w 1 zakładzie, w którym narażonych jest 15 pracowników, w tym 8 kobiet .

W nadzorowanych zakładach pracy na terenie powiatu giżyckiego występują dwa procesy produkcyjne, w wyniku których dochodzi do uwolnienia substancji, preparatów lub czynników rakotwórczych lub mutagennych, tj.:

- procesy technologiczne związane z narażeniem na działanie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych obecnych w sadzach, smołach i pakach węglowych (zakład kominiarski) oraz
- prace związane z narażeniem na pył drewna twardego (wyniki pyłowych zanieczyszczeń powietrza nie przekraczają wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia)

Inne czynności, przy których występuje kontakt z czynnikami rakotwórczymi są:

- prace przy wykonywaniu oznaczeń laboratoryjnych w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi jakimi są stosowane substancje i mieszaniny chemiczne,
- prace związane z usuwaniem, zabezpieczaniem i transportem produktów zawierających azbest .

Ogółem w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi przeprowadzono 2 kontrole, uchybienia usunięto bez konieczności wydawania decyzji.

Substancje i mieszaniny chemiczne

Nadzór Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o substancjach i mieszaninach chemicznych, produktach biobójczych oraz nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 prowadzony był bezpośrednio w zakładach pracy i u podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych. Na terenie powiatu nie zewidencjonowano importerów wprowadzających do obrotu spoza terytorium Unii Europejskiej substancji i mieszanin chemicznych. Jak wynika z danych kontroli większość podmiotów gospodarczych podlegających przepisom z zakresu substancji chemicznych, ich mieszanin to dalsi użytkownicy, tj. branża budowlana, meblarstwo, produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych, przemysł metalowy oraz pozostała indywidualna działalność usługowa.

W roku 2013 przeprowadzono łącznie 34 kontrole w zakresie obrotu i stosowania substancji i mieszanin chemicznych, co stanowi 29% ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli. W 8 przypadkach stwierdzono naruszenie przepisów w w/w zakresie. PPIS w Giżycku wystawił 4 decyzje administracyjne mające na celu usunięcie zaistniałych nieprawidłowości. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych to nieprawidłowe ich przechowywanie (brak skutecznej wentylacji) oraz brak spisu i kart charakterystyki.

Produkty biobójcze

Zgodnie z ewidencją prowadzoną przez PSSE w Giżycku w 2013 roku 30 podmiotów wprowadzało do obrotu produkty biobójcze. Przeprowadzono 7 kontroli w tym zakresie, tj. u podmiotów prowadzących handel hurtowy i detaliczny oraz 7 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych. W 2 przypadkach stwierdzono naruszenie przepisów dotyczących produktów biobójczych, tj.: wprowadzenie do obrotu produktu biobójczego bez wymaganego pozwolenia .

W wyniku przeprowadzonych kontroli podjęto działania i wycofano z obrotu 3 rodzaje produktów biobójczych, które nie spełniały wymogów prawa obowiązującego w kraju.

Prekursory narkotyków kat. 2 i 3

Na terenie naszego powiatu w 2013 roku prekursory narkotyków kategorii 2 i 3 wprowadzało do obrotu 5 podmiotów. Zewidencjonowano 11 podmiotów stosujących prekursory narkotyków kategorii 2 i 3. Przeprowadzono 2 kontrole podmiotów stosujących w/w prekursory. Nie stwierdzono naruszenia obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W powiecie giżyckim narażenie pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne występuje w 57 zakładach, co stanowi ok. 27% wszystkich zakładów będących w ewidencji PSSE.

W 2013 roku skontrolowano 12 zakładów, w których ogółem narażonych było na szkodliwe czynniki biologiczne 311 osób. Przeprowadzono 16 kontroli w zakresie zagrożeń biologicznych. Stwierdzane nieprawidłowości podczas kontroli dotyczyły:

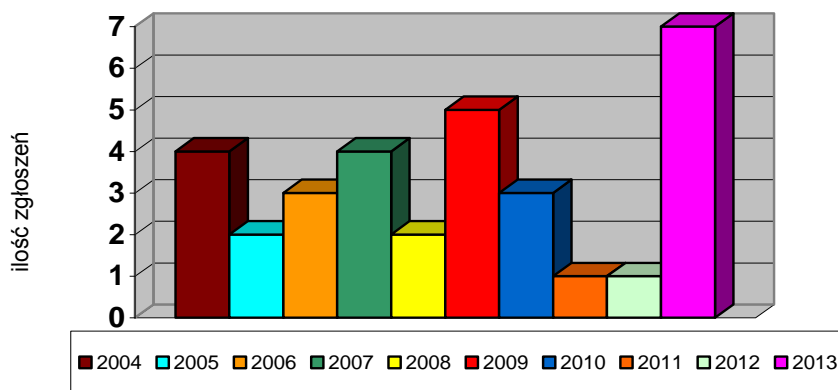
- braku oceny ryzyka dotyczącego czynników biologicznych oraz braku rejestrów – w 4 zakładach.

W związku ze stwierdzeniem naruszenia wymagań higieniczno-zdrowotnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku wydał 2 decyzje administracyjne (zalecenia wykonane w roku sprawozdawczym).

Choroby zawodowe

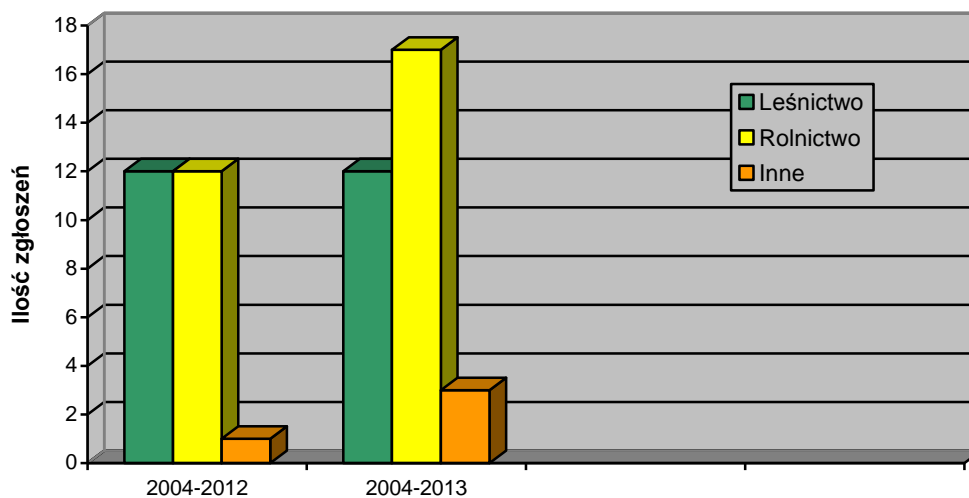
W 2013 roku nie wydano żadnej decyzji stwierdzającej chorobę zawodową, wystawiono natomiast 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (zespół cieśni w obrębie nadgarstka – rolnik, choroba narządu głosu – nauczyciel).

W 2013 roku wyjątkowo wzrosła ilość zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej spowodowanych ukąszeniem przez kleszcze. Poniższy wykres obrazuje ilość zgłoszeń z ostatnich dziesięciu lat:

Nastąpiła również zmiana grupy zawodowej, dotychczas choroby odkleszczowe dotykały w równym stopniu pracowników leśnictwa i rolnictwa. W 2013 roku wśród 7 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej 5 - dotyczy rolników, 1 - operatora koparki oraz 1 - pracownika sklepu ogrodniczego.

Ilość zgłoszeń dotyczących chorób odkleszczowych w poszczególnych grupach zawodowych

Z powyższego wynika wniosek jak wielkie znaczenie ma profilaktyka (stosowanie ubrań ochronnych, preparatów odstrasżających kleszcze – repelentów, szczepień przeciwko KZM i innych działań ochronnych) oraz wiedza i świadomość zagrożeń chorobami przenoszonymi przez kleszcze.

Higiena dzieci i młodzieży

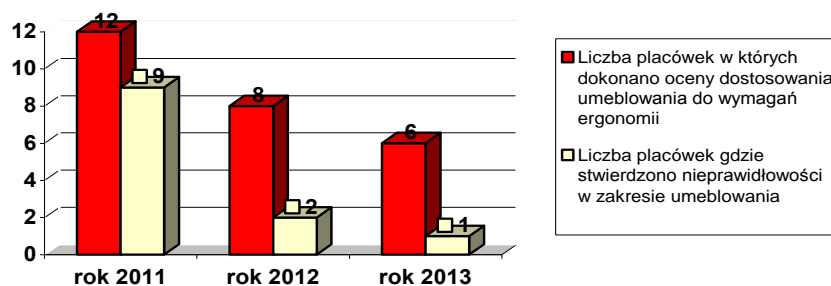
Pion Higieny Dzieci i Młodzieży Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego w roku 2013 sprawował nadzór nad 44 stałymi zakładami nauczania i wychowania oraz zajmował się zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu podczas wypoczynku zimowego i letniego. W elektronicznej bazie danych Ministerstwa Edukacji Narodowej na terenie powiatu giżyckiego zarejestrowano ogółem 128 turnusów wypoczynkowych (w roku 2012 – 89). Większość z nich (117) zorganizowano w trakcie letnich wakacji, pozostałe (11) odbyły się w trakcie ferii zimowych.

W nadzorowanych obiektach kontrolowano przestrzeganie przepisów określających wymagania dotyczące higieny procesu nauczania oraz higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych i ośrodkach wypoczynku. W trakcie całego roku 2013 w zakładach nauczania i wychowania oraz placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży pracownicy higieny dzieci i młodzieży przeprowadzili ogółem 176 kontroli sanitarnych. W tym okresie wydano 35 decyzji administracyjnych, wystawiono 22 decyzje płatnicze na kwotę 898 zł. Mandatów nie nakładano, postanowień i tytułów wykonawczych nie wystawiano.

Stan placówek oświatowo-wychowawczych zlokalizowanych na terenie powiatu giżyckiego ulega systematycznej poprawie i należy go ocenić jako dobry. Wszystkie zakłady nauczania i wychowania posiadają instalację wodociągową i dostęp do kanalizacji miejskiej lub posiadają szambo.

Jednym z działań podejmowanych przez pion higieny dzieci i młodzieży w 2013 roku było dążenie do zapewnienia wszystkim uczniom i przedszkolakom *stanowisk pracy* dostosowanych do wymagań ergonomii. Prawidłowe stanowisko pracy ucznia (tj. ławka/stolik i krzesło), które jest właściwie ze sobą zestawione zapobiega powstawaniu wad postawy lub pogłębianiu już istniejących, a także zapewnia młodemu organizmowi komfortowe warunki w procesie uczenia się.

Ogółem zbadano 671 dzieci w 9 placówkach, z tego w 1 szkole podstawowej nieprawidłowo siedziało 14 dzieci - stanowi to 2 % wszystkich zbadanych stanowisk:

Poza badaniem dostosowania stanowisk pracy uczniów do wymagań ergonomii pracownicy Higieny Dzieci i Młodzieży kontrolowali przestrzeganie przepisów określających wymagania dotyczące *higieny procesu nauczania w zakresie* : równomierności obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia w tygodniowych rozkładach zajęć lekcyjnych – oceniono rozkłady zajęć w 116 oddziałach w 16 placówkach. Badaniami objęto szkoły podstawowe, gimnazja oraz szkoły podstawowe, gimnazja i licea ogólnokształcące wchodzące w skład zespołów szkół - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Pracownicy higieny dzieci i młodzieży w 2013 roku zajmowali się *oceną badań natężenia oświetlenia* sztucznego w podległych placówkach. Pomiaru zostały wykonane na zlecenie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Giżycku przez Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kętrzynie w 2 placówkach publicznych i 1 niepublicznej / w 39 pomieszczeniach. Oświetlenie elektryczne niezgodne z PN wystąpiło w 1 placówce (Szkoła Podstawowa Nr 4 w Giżycku) w 2 pomieszczeniach na stolikach i 18 pomieszczeniach przy tablicy. Wszczęto postępowanie administracyjne i wystawiono 1 decyzję z nakazem poprawy oświetlenia elektrycznego.

Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

W trakcie wykonywanych czynności kontrolnych w placówkach zwracano szczególną uwagę na wyposażenie zapewniające odpowiednie warunki do utrzymania higieny osobistej, dostęp do ciepłej bieżącej wody, mydła w dozownikach, suszarek do rąk lub ręczników jednorazowych oraz papieru toaletowego w kabinach wc. W trakcie czynności kontrolnych oceniano stan sanitarno-techniczny pomieszczeń sanitarnych oraz sprawność techniczną urządzeń. Zapewnienie dzieciom i młodzieży prawidłowych warunków utrzymania higieny osobistej jest podstawą zachowania należytych warunków sanitarnych we wszystkich placówkach. Jak wynika z przeprowadzonych kontroli, w zakładach nie brakuje środków finansowych na papier do osuszania rąk, mydło czy papier toaletowy.

Nadzór nad sezonowym wypoczynkiem dzieci i młodzieży

Na terenie powiatu giżyckiego, w okresie zimy i lata w dniach wolnych od nauki organizowano wypoczynek dla dzieci i młodzieży szkolnej. W okresie ferii zimowych zgłoszono 11 turnusów wypoczynku. W okresie letnich wakacji w elektronicznej bazie wypoczynku zarejestrowano 117 turnusów wypoczynkowych. Ogółem z wypoczynku skorzystały 3552 osoby.

W nadzorowanych placówkach kontrolowano przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do używanego sprzętu.

W trakcie trwania ferii zimowych pracownicy pionu higieny dzieci i młodzieży skontrolowali ogółem 7 turnusów, przeprowadzając w nich 7 kontroli sanitarnych, w tym wszystkie wspólnie z pracownikami działu higieny żywienia, żywności i przedmiotów użytku.

Obiekty, w których odbywał się wypoczynek przygotowano prawidłowo, a organizatorzy zadbali o właściwe warunki sanitarne.

Podczas wakacji skontrolowano 64 turnusy letniego wypoczynku, przeprowadzając ogółem 66 kontroli sanitarnych (w tym 2 kontrole interwencyjne). W wyniku prowadzonego nadzoru sanitarnego

stwierdzono, że na 6 turnusach nie zapewniono właściwych warunków sanitarno-higienicznych (m.in. zagęszczenie w pokojach, brak wystarczającej ilości miejsca na przetrzymywanie rzeczy osobistych, zniszczone wyposażenie pokoi, brak warunków do suszenia odzieży).

W większości placówek organizatorzy zadbali o atrakcyjny i zdrowy wypoczynek odbywający się we właściwych warunkach sanitarno – higienicznych.

Poprawa stanu sanitarnego zakładów nauczania i wychowania

W wyniku prowadzonego nadzoru w roku 2013 przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku uzyskano poprawę stanu sanitarnego szeregu zakładów nauczania i wychowania:

- przeprowadzono remonty bieżące w 26 placówkach
- uzyskano poprawę umeblowania poprzez zakup nowych stanowisk pracy ucznia w 1 placówce (Gimnazjum Publiczne w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Rynie)
- uzyskano poprawę oświetlenia sztucznego w 1 placówce (Dom Św. Faustyny w Giżycku)
- wymieniono urządzenia sanitarne w 5 placówkach

W 2013 roku zarejestrowano i objęto nadzorem nowopowstały żłobek w Giżycku.

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu giżyckiego z zakresu Higieny Dzieci i Młodzieży w 2014 roku będą zmierzały do:

- systematycznego podnoszenia standardu zakładów nauczania i wychowania,
- dalszego eliminowania ze szkół czynników uciążliwych ze środowiska pracy ucznia,
- zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu na turnusach wypoczynkowych organizowanych w trakcie ferii zimowych i letnich wakacji,
- dalszego podnoszenia świadomości społecznej wśród uczniów i rodziców w celu tworzenia właściwych warunków pracy ucznia w szkole i domu.

Zwalczanie chorób zakaźnych i szczepienia ochronne

W przypadku większości chorób zakaźnych sytuacja epidemiologiczna w powiecie giżyckim systematycznie się poprawia. Podobnie jak w latach ubiegłych, nie zarejestrowano zachorowań na dur brzuszny, błonicę, wściekliznę u ludzi, poliomyelitis oraz na odrę.

Na podstawie zgłoszeń lekarskich zarejestrowano w 2013 roku w naszym powiecie 671 zachorowań lub podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia , z tego hospitalizowanych było 111 osób. Pracownicy sekcji epidemiologii w 2013 roku przeprowadzili 156 dochodzeń epidemiologicznych dotyczących opracowań chorób zakaźnych.

Zatrucia pokarmowe

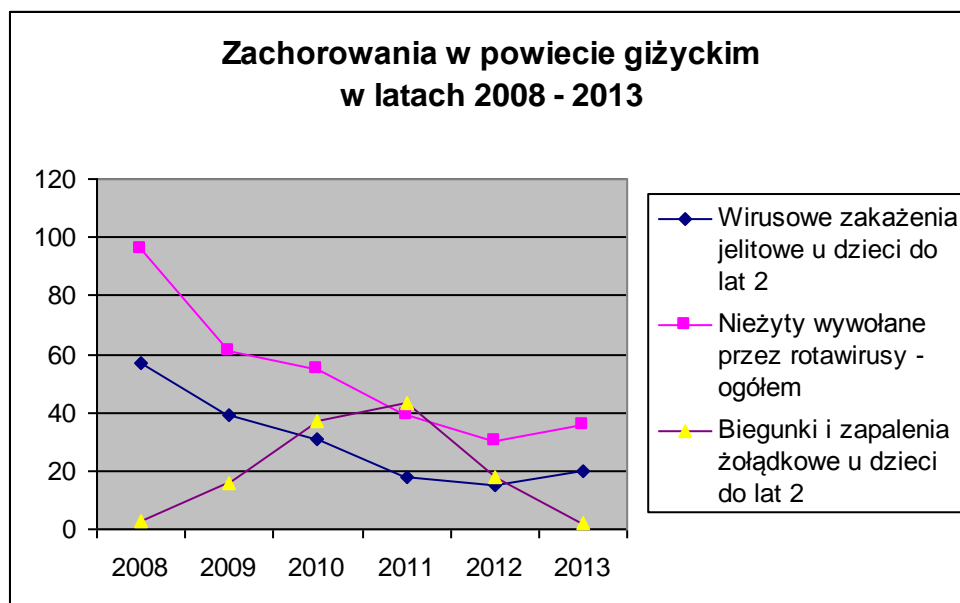
W powiecie giżyckim od wielu lat dominującym czynnikiem etiologicznym bakteryjnych zatruc pokarmowych są odzwierzęce typy pałeczek *Salmonella*, wśród których dominuje *Salmonella enteritidis*. Jednak od trzech lat obserwuje się spadek liczby zachorowań wywołanych tymi drobnoustrojami. W 2013 roku zgłoszono tylko 4 przypadki zakażeń pałeczką *Salmonella*. Ognisk zatruc pokarmowych nie zarejestrowano.

Wskaźniki zapadalności (liczba zachorowań / 100 tys. mieszkańców) na salmonellozę w latach 2008-2013 w kraju, województwie i powiecie:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Polska	24,9	26,8	25,5	22,7	21,9	19,6
Województwo	27,1	23,2	37,1	40,3	24,5	35,1
Powiat giżycki	34,2	24,1	31,8	23,0	22,6	6,9

Biegunki u dzieci do lat dwóch

Liczba biegunek u dzieci do lat dwóch wywołana przez biologiczne czynniki chorobotwórcze przedstawia się w naszym powiecie sposób następujący:

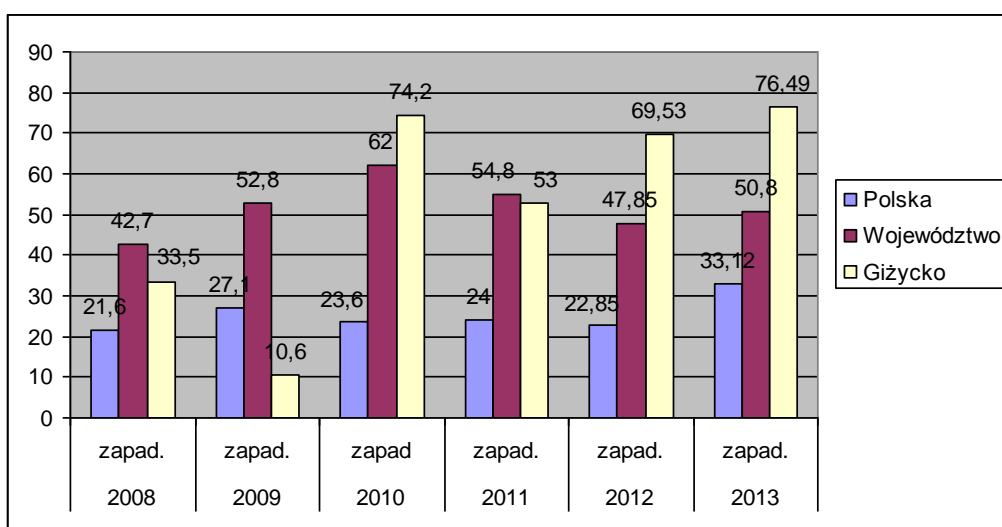
Przyczyną największej liczby zachorowań wśród dzieci do lat dwóch w naszym powiecie były nieżyty wywołane przez rotawirusy, a także wirusowe zakażenia jelitowe. W 2013 roku, odnotowano wzrost liczby tych zachorowań. (zarejestrowano 36 zachorowania na nieżyty wywołane przez rotawirusy i 20 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe). Maleje natomiast liczba biegunek i zapaleń żołądkowych – zarejestrowano tylko 2 zachorowania na tę jednostkę chorobową).

Choroby przenoszone przez kleszcze

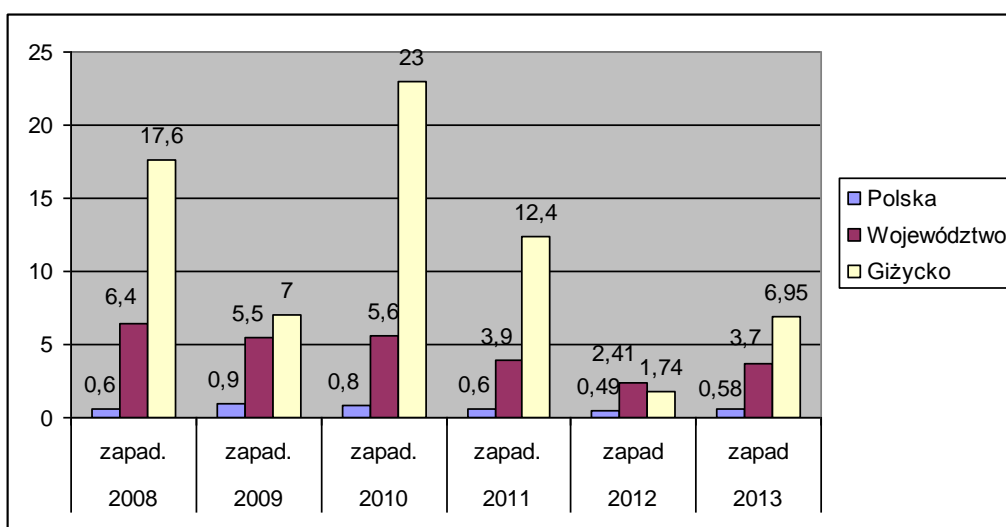
Problemem naszego powiatu, z uwagi na endemiczne występowanie zakażonych kleszczy są wysokie, ponad dwukrotnie wyższe niż w kraju współczynniki zapadalności na boreliozę i dwunastokrotnie (!) wyższe niż w kraju zapadalności na kleszczowe zapalenie mózgu.

W 2013 roku nieobowiązkowym szczepieniom ochronnym przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu poddało się w powiecie giżyckim 94 osoby. Odnotowano wzrost liczby zaszczepień w stosunku do roku poprzedniego (w 2012 roku szczepieniu poddało się 58 osób).

Wskaźniki zapadalności na boreliozę w Polsce, województwie warmińsko-mazurskim i powiecie giżyckim w latach 2008-2013:

Wskaźniki zapadalności na wirusowe zapalenie mózgu (KZM) przenoszone przez kleszcze w Polsce, województwie warmińsko-mazurskim i powiecie giżyckim w latach 2008-2013:

Ospa wietrzna

W 2013 roku odnotowano znaczny spadek liczby zachorowań na ospę wietrzną: z 452 w 2012 roku do 250 w 2013 roku, co przedstawia poniższy wykres:

Pokąsania i kontakty osób ze zwierzętami podejrzanyymi o wściekliznę

Wśród ogólnej liczby pokąsań i kontaktu osób ze zwierzętami podejrzanyymi o wściekliznę obserwuje się w naszym powiecie wysoki odsetek podjętych szczepień przeciwko wściekliznie. Większość tych osób została zakwalifikowana przez lekarzy do szczepień w wyniku pokąsania przez wałęsające się psy i koty:

Lata	Pokąsania ogółem	Ilość osób poddanych szczepieniom p/wściekliznie	Odsetek osób zaszczepionych
2008	97	19	19,5%
2009	75	15	20,0%
2010	102	20	19,6%
2011	96	26	27,1%
2012	68	15	22,0%
2013	90	20	22,2%

Grypa

W 2013 r. wirus grypy był przyczyną 163 zgłoszonych przypadków podejrzenia zachorowania w naszym powiecie, z czego 5 przypadków zachorowań zastało potwierdzonych. W stosunku do 2012 r. nastąpiła znacząca poprawa zgłaszalności (w 2012 r. zgłoszono tylko 1 podejrzenie).

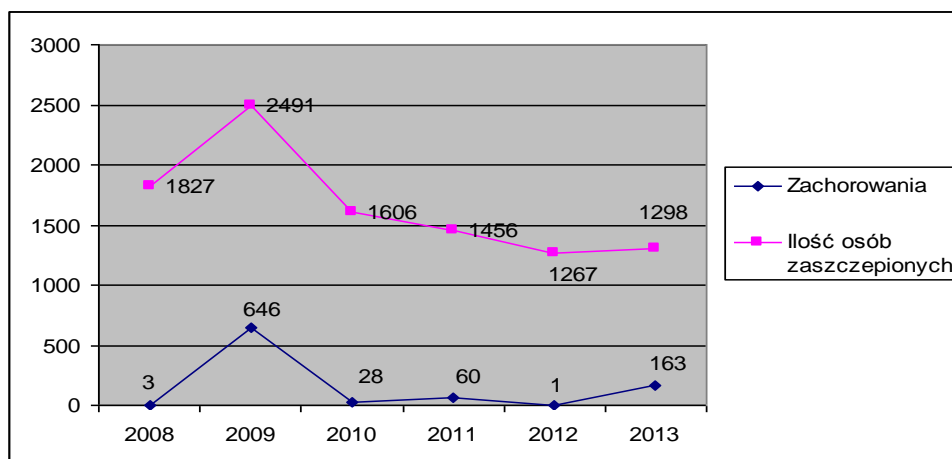
Poniższa tabela przedstawia zgłoszone podejrzenia i potwierdzone zachorowania na grypę.

	2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	zachorowania		zachorowania		zachorowania		zachorowania		zachorowania		zachorowania	
	zgłosz.	potwierdzone	zgłosz.	potwierdzone	zgłosz.	potwierdzone	zgłoszone	potwierdzone	zgłosz.	potwierdzone	zgłosz.	potwierdzone
Polska	227.346	70	1.081.974	2.632	550.573	218	1.081.974	2.161	1.457.023	153	3.157.129	brak danych
Województwo	4.507	1	74.866	9	13.923	-	32.893	109	20.018	1	50.753	100
Powiat giżycki	3	-	647	6	28	-	60	5	1	-	163	5

Ilość wykonanych szczepień przeciw grypie, w stosunku do zachorowań na grypę i infekcje grypopochodne

w naszym powiecie w latach 2008-2013:

Zachorowania na wirusowe zapalenia wątroby typu A, B i C

Od kilku lat nie zarejestrowano w powiecie giżyckim zachorowań na wzv A (pokarmowe). W porównaniu do roku 2012, gdzie na wzv B przewlekłe nie zarejestrowano żadnego zachorowania, w 2013 roku zarejestrowano 1 zachorowanie (wskaźnik zapadalności 1,7).

W przypadku wzv typu C wskaźnik zapadalności (na 100 tys mieszkańców) w stosunku do roku 2012, wzrósł o 1,7 . W 2013 roku w naszym powiecie zarejestrowano 5 zachorowań na wzv typu C.

Stan sanitarno techniczny placówek służby zdrowia

W 2013 roku inspekcja sanitarna w powiecie objęła nadzorem 130 obiektów świadczących usługi lecznicze. Przeprowadzono 141 kontroli sanitarnych, w tym 11 kontroli punktów szczepień. Wszystkie zaplanowane kontrole zostały wykonane. Pracownicy sekcji epidemiologii wydali 27 decyzji administracyjnych (24 merytoryczne i 3 płaćniczą). Mandatów karnych nie nałożono

Stan sanitarno – techniczny placówek świadczących usługi zdrowotne jest zadawalający i systematycznie się poprawia. Podmioty lecznicze i praktyki zawodowe są systematycznie modernizowane i wyposażone w brakujący sprzęt medyczny i urządzenia, dostosowując je do obowiązujących przepisów.

Co się zmieniło w placówkach służby zdrowia

- systematyczna modernizacja pomieszczeń zakładów, (remonty kapitalne pomieszczeń, przebudowa pomieszczeń WC i dostosowywanie ich do potrzeb osób niepełnosprawnych).
- w Kruklankach oddano do użytkowania nowo wybudowany budynek z przeznaczeniem na prowadzenie w nim działalności leczniczej.

Szczepienia ochronne

Pracownik sekcji epidemiologii ds. szczepień ochronnych Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Giżycku nadzoruje oraz koordynuje wykonanie w powiecie giżyckim rządowego programu uodpornienia wrażliwych populacji (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia dotyczącego Programu Szczepień Ochronnych) w 13 placówkach służby zdrowia.

W 2013 roku realizacja programu obowiązkowego uodpornienia populacji do 19 roku życia w powiecie giżyckim wynosiła:

- szczepienia pierwotne przeciwko *blonicy, tężcowi i krztuścowi w pierwszym roku życia* - wykonano w 65,3 % (wymagane >55%)
- przeciwko *odrze, śwince i różyczce* w drugim roku życia - wykonano w 96,7% (wymagane >95%)

- szczepienia przeciwko *błonicy, tężcowi i krztuścowi w szóstym roku życia* - wykonano w 97,2%
- przeciwko *odrze, śwince i różyczce w 10 r.ż. roku życia* - wykonano w 97,2%
- przeciwko *błonicy, tężcowi i krztuścowi w 19 r.ż. roku życia* - wykonano w 99%

Aktualnie w powiecie giżyckim personel wykonujący szczepienia ochronne (pielęgniarki i położne) w NZOZ i SPZOZ posiada wymagane rozporządzeniem Ministra Zdrowia kursy specjalistyczne ze szczepień ochronnych.

Sekcja Szczepień prowadzi również:

- nadzór i kontrolę realizacji obowiązkowych oraz zalecanych szczepień ochronnych (PSO) w punktach szczepień na terenie powiatu, w tym nadzór nad realizacją Wojewódzkiego Terminarza Szczepień
- sporządzanie powiatowego zamówienia na szczepionki oraz ich dystrybucję do terenowych punktów szczepień, prowadzenie elektronicznej formy nadzoru nad dystrybucją szczepionek
- sporządzanie raportów związanych z działalnością sekcji.

Powyżej średniej krajowej zrealizowane zostało również w naszym powiecie w 2013 roku wykonanie *szczepień nieobowiązkowych, ale zalecanych* (nie finansowanych ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia). Zaszczepiono 2636 osób, z czego:

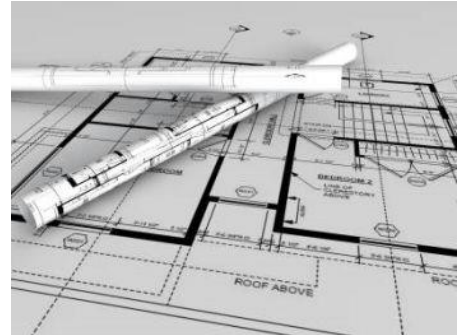
- p/ grypie – 1296 osób
- p/ wzw B – 657 osób
- p/ wzw A – 41 osób
- p/ KZM – 94 osoby
- p/ meningokokom – 23 osoby
- p/ ospie wietrznej – 33 osoby
- p/ rakowi szyjki macicy – 11 osób
- p/ rotawirusom – 204 osoby
- p/ pneumokokom – 247 osób
- p/ durowi brzuszemu – 30 osób

Bardzo dobre wykonanie masowych szczepień populacji do 19 roku życia przeciw chorobom zakaźnym pozwoliło utrzymać tzw. zbiorowiskową odporność społeczności powiatu. Efektem takich działań jest wzrost odsetka populacji niewrażliwej na choroby zakaźne, przeciw którym wykonywane były szczepienia ochronne oraz spadek współczynników zapadalności na te choroby.

W 2013 roku PSSE w Giżycku przekazała nieodpłatnie szczepionki przeciw WZW typu B na wakcynację osób dializowanych dla NZOZ „Diaverum”- Stacja Dializ w Giżycku.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Zakres działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego określa art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadania ZNS dotyczą w szczególności:

1. opiniowania projektów planów zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego rozwoju gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych
2. uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących:
 - budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych,
 - nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji lub budownictwie
3. uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych, statków morskich oraz środków komunikacji lądowej

Przy rozpatrywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego istotne jest analizowanie prognozy oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia skutki dla środowiska, w tym zdrowia ludzi, wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu, na którym mogą wzrosnąć emisje zanieczyszczeń, niekontrolowane wprowadzanie ścieków do wód i do ziemi, wytwarzaniem odpadów, zanieczyszczeniami gleby. Bierze się pod uwagę ryzyko awarii, oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne, zwierzęta i rośliny, analizuje się ewentualne rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na ludzi i środowisko.

Miejscowe plany zawierają bardzo często zapisy dotyczące zakazu budowy budynków gospodarczych w zabudowie mieszkalnej wielorodzinnej, określają zasady lokalizacji parkingów i miejsc parkingowych zgodnie z wymogami technicznymi i w przeliczeniu na liczbę mieszkańców lub powierzchnię zabudowy handlowej, usługowej. W planach określa się tereny wypoczynkowe i rekreacyjne, imprez masowych wraz z niezbędną infrastrukturą w zakresie handlu, gastronomii, z zapleczem sanitarnym, a także planuje się obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży przekraczającej 400 m², oraz tereny komunikacyjne i tereny planowanych i istniejących cmentarzy.

W minionym roku opiniowano 4 plany zagospodarowania przestrzennego na terenie powiatu. Określono w tych przypadkach również zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko. Większość uzgadnianych w tym obszarze dokumentów stanowią miejscowe plany

zagospodarowania przestrzennego obejmujące pojedyncze jednostki osadnicze. Ważniejsze opiniowane plany zagospodarowania przestrzennego to:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Jagodne Wielkie i części miejscowości Rydzewo, gmina Miłki
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący działki o numerach geodezyjnych: 2, 5/2, i 5/3 położonych w obrębie geodezyjnym Rybical gm. Ryn .
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek nr: 2/66 i 2/67 w miejscowości Ruda, obręb Geodezyjny Staświny gmina Miłki

Odrębną kwestię w działaniach zmierzających do poprawy stanu sanitarno-higienicznego jest *uczestniczenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku w opiniowaniu dokumentacji przedsięwzięć mogących (zawsze lub potencjalnie) znacząco oddziaływać na środowisko, jak również określanie warunków dla ich „lokalizacji”*. W przypadku uznania przez powiatowego inspektora sanitarnego potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania danej inwestycji na środowisko opracowywany jest raport, który wraz z innymi dokumentami podlega weryfikacji. Państwowy inspektor sanitarny ustala warunki realizacji przedsięwzięcia, analizując wymogi sanitarno-higieniczne i zdrowotne. Najczęściej w tym zakresie rozpatrywane inwestycje to: elektrownie wiatrowe, drogi, sieci wodociągowe, sieci kanalizacyjne, budowa parków ogniw fotowoltaicznych, stacje uzdatniania wody.

Elektrownie wiatrowe i parki ogniw fotowoltaicznych stanowią alternatywę dla tradycyjnych źródeł energii. W wielu przypadkach budowa farm wiatrowych budzi jednak opór lokalnej społeczności z uwagi na hałas (przede wszystkim w zakresie tzw. infradźwięków) i tzw. efekt stroboskopowy (turbiny wiatrowe). Wiele z tych inwestycji dofinansowanych jest z funduszy Unii Europejskiej.

W roku 2013 na terenie powiatu giżyckiego określono warunki dla realizacji 33 przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ważniejsze opinie środowiskowe to:

- budowa farmy fotowoltaicznej składającej się z zespołu kolektorów słonecznych (paneli fotowoltaicznych), wraz z infrastrukturą techniczną, o mocy do 2,0 MW w obręb Kożuchy Wielkie
- budowa instalacji do naziemnego magazynowania gazu płynnego propanu, w zespole 6 szt. zbiorników, z których każdy posiada pojemność 6,7m³, położonej w obrębie Świdry
- budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Gawliki Małe, Wężówka, Radzie, Ranty, Cybulki i Wydminy
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i ciśnieniowej w obrębie miejscowości Zielony Lasek, gmina Ryn i miejscowości Lelek, gmina Mikołajki
- zainstalowanie urządzenia umożliwiającego pobór wód podziemnych o zdolności poboru wody powyżej 10 m³/h na terenie działki obręb Antonowo, gm. Giżycko
- budowa kanalizacji sanitarnej w trasie Grajwo – Kap- Upały
- modernizacja istniejącej Stacji Uzdatniania Wody położonej w miejscowości Miłki

Kolejny, bardzo ważny, etap w działalności inwestycyjnej stanowi *uzgadnianie i opiniowanie dokumentacji projektowej* w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych. Uzgodnień dokonują powiatowi inspektorzy sanitarni oraz działający na mocy upoważnienia Głównego Inspektora Sanitarnego – rzeczoznawcy ds. sanitarno-higienicznych.

W 2013 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Giżycku wydał 59 opinii o dokumentacji projektowej w tym: 29 opinii dotyczących obiektów żywnościowo-żywnościowych, 17 opinii o obiektach przeznaczonych do upiększania ciała (m.in. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej), Stacje Uzdatniania Wody, zaplecza socjalne dla żeglarzy, 5 opinii dotyczących obiektów poprawy zdrowia (m.in. gabinety lekarskie i opieki pielęgniarskiej) oraz 8 innych obiektów.

Ostatni etap działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego stanowi *uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych*. Sprawdzana jest zgodność wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym i technologicznym oraz z wymaganiami higieniczno-sanitarnymi. W 2013 roku dokonano w naszym powiecie odbiorów 97 obiektów przekazywanych do użytkowania. 30 odbiorów dotyczyło obiektów żywnościowo-żywnościowych (restauracje, stołówki, bary, sklepy spożywcze, mała gastronomia), 21 - obiektów służących poprawie zdrowia mieszkańców (gabinety lekarskie i pielęgniarskie). Ponadto uruchomiono 17 zakładów w tym: fryzjerskie, fryzjersko – kosmetyczne, kosmetyczne, ćwiczeń fizycznych, 3 Stacje Uzdatniania Wody oraz 4 zakłady pracy (budowa, modernizacja i rozbudowa istniejących obiektów oraz poszerzenie działalności): zakład produkcyjny, warsztat samochodowy, suszarnię zboża, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów. Dokonano odbiorów 3 placówek opieki nad dziećmi – przedszkole, żłobek, placówka opiekuńczo - wychowawcza. Dokonano dopuszczenia do użytkowania 22 innych obiektów – budynki usługowe przeznaczone na cele handlowe, punkty apteczne, sklepy przemysłowe, pomieszczenia usługowe, pomieszczenia biurowe i inne.

Z najważniejszych inwestycji odebranych w 2013 roku przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Giżycku należy wymienić:

- pomieszczenia placówki opiekuńczo-wychowawczej nr 2 „Dar Serca” w Giżycku
- pomieszczenia apteki ogólnodostępnej ul. Kościuszki 25A, 25B w Giżycku
- budynek Eko-Mariny w Rynie
- Ośrodek Zdrowia w Kruklankach ul. Dworcowa 4A
- „Pralnia Mazurska” z barierą higieniczną - w Rynie
- Biogazownia rolnicza z systemem kogeneracyjnym o mocy elektrycznej 1000kW oraz ciepłej 1042kW w miejscowości Upały Małe
- Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Spytkowie,
- Żłobek „Małe Misie” w Giżycku
- sanitariaty ogólnodostępne – usługi turystyczne Piękna Góra
- budynki biurowe Nadleśnictw: Giżycko i Borki
- kuchnia z zapleczem na terenie Aresztu Śledczego w Giżycku

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Nieustający rozwój cywilizacyjny oraz postępujące uprzemysłowienie i urbanizacja niosą za sobą negatywne skutki zdrowotne uczestniczących w nich społeczeństw. Gwałtowny wzrost liczby czynników powodujących bezpośrednio i pośrednio zagrożenie zdrowia i życia ludzkiego wymusza podejmowanie działań, które mają na celu:

- upowszechnianie informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi,
- kształtowanie właściwych postaw i zachowań zdrowotnych,
- motywowanie do podejmowania wysiłku na rzecz ochrony własnego zdrowia.

Służą temu realizowane programy prozdrowotne (w placówkach oświatowych, podmiotach leczniczych i środowisku pracy), akcje i kampanie informacyjno-edukacyjne skierowane do celowanych grup odbiorców (np. młodzieży, kobiet ciężarnych) i/lub ogółu społeczeństwa, szkolenia tematyczne różnych grup społeczno-zawodowych, a także imprezy plenerowe, ekspozycje form wizualnych i informacje upowszechniane za pośrednictwem mediów lokalnych.

Wszelkie inicjatywy w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej podejmowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną wynikają ze zdiagnozowanych problemów zdrowotnych w skali globalnej, krajowej lub lokalnej. Kierunki działań profilaktycznych wytycza Światowa Organizacja Zdrowia, Ministerstwo Zdrowia, Główny Inspektorat Sanitarny, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olsztynie oraz sytuacja epidemiologiczna w powiecie giżyckim.

W 2013 roku realizowano w naszym powiecie następujące programy profilaktyczne:

- Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu
- „Czyste powietrze wokół nas”
- „Znajdź właściwe rozwiązanie”
- „Nie pal przy mnie, proszę”
- Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV
- „Trzymaj Formę”
- „Moje dziecko idzie do szkoły”
- „Kleszcz mały czy duży nic dobrego nie wróży”
- „Wybierz życie – pierwszy krok”
- Profilaktyki zakażeń wirusem HCV „STOP HCV”

Organizowano również działania związane z:

- projektem „Odświeżamy Nasze Miasta” TOB3CIT (Tobacco Free Cities)
- profilaktyką zażywania nowych narkotyków, tzw. dopalaczy
- Światowym Dniem bez Tytoniu

- Światowym Dniem Rzucania Palenia
- Światowym Dniem Zdrowia
- Europejskim Dniem Wiedzy o Antybiotykach
- profilaktyką grypy sezonowej i grypy A/H1N1
- akcją „Zdrowe wakacje”
- akcją zimową (bezpieczny i zdrowy wypoczynek podczas ferii zimowych)
- profilaktyką zarażeń pasożytniczych (owsica, wszawica, świerzb, bąblowica itp.)

Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Od roku 2007 Państwowa Inspekcja Sanitarna jest koordynatorem działań w ramach narodowego „Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”. Jednym z jego głównych celów jest zmiana klimatu społecznego i zachowań w stosunku do palenia tytoniu poprzez wielopłaszczyznowe działania edukacyjne. Realizacja programu w 2013 roku polegała na docieraniu z edukacją do różnych grup docelowych poprzez organizowanie różnorodnych działań, m.in. na: popularyzowaniu „Mody na nie palenie”, prowadzeniu szkoleń, pogadarek, prelekcji. Realizowano liczne antynikotynowe imprezy lokalne. Prowadzono działania informacyjne na temat szkodliwości palenia tytoniu w lokalnych mediach i na stronach internetowych. W naszym powiecie powołano Powiatowy Zespół Koordynujący ds. Tytoniu, w skład którego wchodzi przedstawiciele: Starostwa Powiatowego w Giżycku, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku, Komendy Powiatowej Policji oraz Straży Miejskiej w Giżycku.

„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”

Ministerstwo
Zdrowia

Głównym celem programu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. W ramach programu odbyły się narady, szkolenia i zajęcia edukacyjne z członkami lokalnej koalicji antytytoniowej, pielęgniarkami szkolnymi, radami rodziców w szkołach, uczestnikami letniego wypoczynku na terenie powiatu giżyckiego.

Przedstawiono oferty programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość ?” szkołom ponadgimnazjalnym z powiatu giżyckiego. Podczas Giżyckiego Święta Rowerów i 62. Zlotu kolarzy PTTK „Mazury 2013” zorganizowano stoisko promocji zdrowia, gdzie przeprowadzono quiz nt. uzależnień. Przy współpracy Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku przeprowadzono powiatowy etap Wojewódzkiego Konkursu Wiedzy o Uzależnieniach.

Również podczas imprezy prozdrowotnej w I Liceum Ogólnokształcącym w Giżycku, przeprowadzono quiz o uzależnieniach „1 z 10”.

Program edukacyjny „Moje dziecko idzie do szkoły”

W roku szkolnym 2012/2013 kontynuowano realizację programu edukacyjnego „Moje dziecko idzie do szkoły”. Adresatami programu byli uczniowie klas I szkół podstawowych oraz ich rodzice. Celem programu jest ukształtowanie nawyków i umiejętności prozdrowotnych dzieci, podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia, uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych oraz przekonanie rodziców o słuszności prowadzenia działań profilaktycznych w szkole i w domu. Program realizowano w 5 szkołach powiatu giżyckiego.

Program promujący racjonalne odżywianie i aktywność fizyczną „Trzymaj Formę”

Do programu w powiecie giżyckim przystąpiło 9 szkół. Treści programowe przekazywane były na lekcjach biologii, przyrody, wychowaniu fizycznym, godzinach wychowawczych. Materiały programowe uatrakcyjniły treści z zakresu zdrowego stylu życia proponowane w podstawie programowej. Szkoły były bardzo zadowolone z efektów i ogromnego wkładu młodzieży. Program „Trzymaj Formę” ma

TRZYMAJ FORMĘ

pozytywny wpływ na świadomość młodego człowieka. Różnorodność form realizacji oraz duże zaangażowanie zarówno nauczycieli, jak i uczniów odnosi zdecydowany sukces. Program z pewnością pozwolił na zwiększenie świadomości konsumenckiej i poszerzenie wiedzy na temat aktywności fizycznej oraz zdrowego stylu życia. Zostały przeprowadzone narady z dyrektorami szkół i zarządcami sklepików szkolnych a także

rodzicami uczniów mające na celu m.in. rozszerzenie asortymentu o produkty żywnościowe zalecane w żywieniu młodzieży.

W ramach programu wzięliśmy udział w imprezie masowej „XVI Ogólnopolskie Biegi Rodzinne w Giżycku” promującej zdrowy styl życia i aktywność fizyczną. Do uczestnictwa w imprezie zaproszono uczniów, rodziców i grono pedagogiczne szkół uczestniczących w programie „Trzymaj formę” (ok.100 osób)

Akcja „Zdrowe Wakacje”

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Giżycku wzorem lat ubiegłych, realizowała akcję „Zdrowe i bezpieczne wakacje”. Jej celem było zmniejszenie liczby wypadków, zachorowań i zakażeń u dzieci, młodzieży przebywających na obozach i koloniach letnich. W czasie edukacji wykorzystywany był folder „Zdrowe Wakacje” opracowany przez Oddział Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej Wojewódzkiej

Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie rozszerzony o nowe tematy, tj. szkodliwość nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV, profilaktykę uzależnień od środków psychoaktywnych oraz właściwe zachowania w czasie burzy. Zajęcia edukacyjne przeprowadzono na 11 koloniach i objęto 456 uczestników.

Program Profilaktyki HIV/AIDS

W 2013 roku pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej prowadził prelekcje dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, organizowano stoiska informacyjno-edukacyjne podczas imprez prozdrowotnych. Propagowano Punkty Konsultacyjno-Diagnostycznego w kierunku HIV na szkoleniach i zajęciach edukacyjnych. Przesłanie bieżących informacji o obchodach Światowego Dnia AIDS do podmiotów leczniczych, urzędów powiatu giżyckiego i placówek oświatowych.

Światowy Dzień Zdrowia pod hasłem: „Nadciśnienie tętnicze”

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia przeprowadzono narady, prelekcje dla rodziców i zajęcia edukacyjne dla uczniów. W Sali Konferencyjnej „Eko-Mariny” w Giżycku odbyła się także Powiatowa Konferencja tematycznie związana z tegorocznym hasłem Światowego Dnia Zdrowia, w której wzięło udział ok. 70 osób. Odbyła się również projekcja filmu pt. „Profilaktyka i leczenie nadciśnienia”.

Dziękujemy przedstawicielom wszystkich instytucji, organizacji, stowarzyszeń i firm, między innymi Starostwu Powiatowemu, Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku, Nadleśnictwu w Giżycku, którzy wspierali nas w 2013 roku w działalności prozdrowotnej na terenie naszego powiatu.